

PEADIREKTOR

OTSUS

09.08.2005.a nr 41-KO

Koondumisele nr 22/2005 Svenska Lantmännen ek.för/Dansk Landbrugs Grovvarereselskab a.m.b.a/Scandinavian Farmers AB loa andmine

Koondumine

25.07.2005.a esitas Svenska Lantmännen ek.för ja Dansk Landbrugs Grovvarereselskab a.m.b.a esindaja Konkurentsiametile koondumise teate, mille kohaselt 23.06.2005.a sõlmitud aktsionäride lepingu alusel Svenska Lantmännen ek.för (edaspidi SvL) ja Dansk Landbrugs Grovvarereselskab a.m.b.a (edaspidi DLG) ühiselt omandavad valitseva mõju Scandinavian Farmers AB üle konkurentsiseaduse (edaspidi KonkS) § 2 lg 4 tähenduses. Seega on tegemist koondumisega KonkS § 19 lg 1 p 3 tähenduses ja lg 2 sätestatud viisil.

Tehingu eesmärgiks on koondumise tulemusel luua rahvusvaheline äriühing, mille pikaajaliseks eesmärgiks on edendada koondumise osaliste äritegevust eelkõige Kes- ja Ida-Euroopas. SvL-le kuuluvad Farm Plant Eesti AS aktsiad antakse üle Scandinavian Farmers AB-le, mille järel viimane saavutab aktsiate enamusosaluse ning seeläbi valitseva mõju Farm Plant Eesti AS üle.

Konkurentsiamet avaldas 27.07.2005.a SvL, DLG ja Scandinavian Farmers AB koondumise teate saamise kohta teate väljaandes "Ametlikud Teadaanded". Asjast huvitatud isikud nimetatud koondumise kohta arvamusi ja vastuväiteid ei esitanud.

Koondumise osalised

KonkS § 20 punktide 3 ja 4 järgi on koondumise osalised ettevõtjad, kes ühiselt omandavad valitseva mõju kolmanda ettevõtja üle, ja ettevõtja, kelle üle omandatakse valitsev mõju. Seega on käesoleval juhul koondumise osalisteks SvL, DLG ja Scandinavian Farmers AB.

SvL on Rootsi suurimaid põllumajandus- ja toiduainetööstusettevõtjaid, kelle omanikeks on ligikaudu 50 000 Rootsi põllumeest. SvL peamine eesmärk on tagada oma liikmete varustamine seemnete, väetiste, taimekaitsevahendite ja jõusöödaga, samuti tegeletakse põllumajandussaaduste kokkuostu, ladustamise, töötlemise, ekspordi ja farmerite poolt toodetud vilja edasimüügiga.

SvL-l on Eestis tütarettevõtja Farm Plant Eesti AS, kelle peamisteks tegevusvaldkondadeks on väetiste ja jõusöödate tootmine ja müük.

DLG on Taani ettevõtja, kes tegeleb peamiselt sööda ja tooraine tootmise ja müügiga, vilja kasvatamise ja müügiga, väetiste, seemnete, taimekaitsevahendite ning rapsiõli tootmise ja müügiga. Kontserni kuulub ka DLG Service ja Energy, mis tegeleb telekommunikatsiooni, mobiil- ja telefoniside teenuste osutamisega, elektri, diiselmootori ja bensiini müügiga. DLG-l ei ole Eestis äritegevust.

Scandinavian Farmers AB tegevusaladeks on aktsiate omamine ja haldamine ning põllumajandustoodete müük, tema äritegevus hakkab koondumise järgselt toimuma Eestis Farm Plant Eesti AS kaudu.

Õiguslik hinnang

Koondumise kontrolli kohaldamine

KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollitakse koondumist, kui koondumise osaliste eelnenud majandusaasta ülemaailmsed käibed kokku ületavad 500 miljonit krooni ja vähemalt kahe koondumise osalise ülemaailmne käive ületab kummalgi 100 miljonit krooni ning ettevõtja või tema osa, kelle üle omandatakse valitsev mõju, äritegevus toimub Eestis.

SvL 2004.a majandusaasta ülemaailmne käive oli 47 miljardit krooni. DLG 2004.a majandusaasta ülemaailmne käive oli 17,8 miljardit krooni. Ühise ettevõtja Scandinavian Farmers AB äritegevus hakkab toimuma Eestis Farm Plant Eesti AS kaudu. Seega kuulub SvL, DLG ja Scandinavian Farmers AB koondumine KonkS § 21 lg 1 kohaselt kontrollimisele.

Kaubaturud

KonkS § 3 lg 1 kohaselt on kaubaturg hinna, kvaliteedi, tehniliste omaduste, realiseerimis- ja kasutustingimuste ning tarbimis- ja muude omaduste poolest ostja seisukohalt omavahel vahetatavate või asendatavate kaupade käibimise ala, mis hõlmab muu hulgas kogu Eesti territooriumi.

Koondumise osalistest tegutseb Eestis ainult üks koondumise osaline – SvL, läbi oma tütar-ettevõtja Farm Plant Eesti AS, kes koondumise järgselt jätkab tegevust ühise ettevõtja Scandinavian Farmers AB valitseva mõju all.

Farm Plant Eesti AS tegevusaladeks on Hydro väetiste müük Eestis, seguväetiste, täis-, sega- ja täiendsöötade tootmine ja müük. Farm Plant Eesti AS-le kuuluvad Elva Söödatehas, Türi Väetisetehas, Viljandi Söödatehas ja Taebla Teraviljahoidla. Lisaks omatoodetud söötadele ja väetistele turustab Farm Plant Eesti AS söödalisandeid, ühegraanuli- ja spetsiaalväetiseid, taimekaitsevahendeid, teravilja- ja õlikultuuride seemneid ning teisi põllumajandussisendeid.

Kuna antud koondumine ei tekita konkurentsiprobleeme Eesti territooriumil, ei ole kaubaturgude täpne piiritlemine käesoleva koondumise puhul vajalik.

Hinnang koondumisele

KonkS § 22 lg 2 kohaselt keelab Konkurentsiameti peadirektor või tema asetäitja koondumise, kui see võib tekitada või tugevdada turgu valitsevat seisundit, mis oluliselt kahjustab konkurentsi kaubaturul.

KonkS § 13 lg 1 kohaselt omab turgu valitsevat seisundit ettevõtja või mitu samal kaubaturul tegutsevat ettevõtjat, kelle positsioon võimaldab tal/neil sellel kaubaturul tegutseda arvestataval määral sõltumatult konkurentidest, varustajatest ja ostjatest. Turgu valitseva seisundi omamist eeldatakse, kui ettevõtjale või mitmele samal kaubaturul tegutsevale ettevõtjale kuulub kaubaturul vähemalt 40 protsenti käibest.

Eestis puuduvad antud koondumise poolt mõjutatud kaubaturud majandus- ja kommunikatsiooniministri 06.11.2002.a määruse nr 3 § 7 mõistes. Koondumine ei tekita kaubaturgude horisontaalseid kattuvusi ega vertikaalseid seoseid nimetatud määruses sätestatud viisil.

Seega ei mõjuta koondumine väetiste ja söötade müügi kaubaturge. Koondumise tulemusena ei muutu konkurentsiolukord ega kaubaturgude struktuur. Muutub Farm Plant Eesti AS üle valitseva mõju omaja. Koondumine ei tekita ega tugevda väetiste ja söötade müügi kaubaturgudel turgu valitsevat seisundit KonkS § 13 lg 1 mõistes, seega KonkS § 22 lg 2 nimetatud asjaolusid, mis tingiksid koondumise keelamise, ei esine.

Lähtudes eeltoodust ja juhindudes KonkS § 27 lg 1 p 1

Otsustan:

Anda luba Svenska Lantmännen ek.för, Dansk Landbrugs Grovvarereselskab a.m.b.a ja Scandinavian Farmers AB koondumisele.

Käesolevale otsusele saab esitada kaebuse Tallinna Halduskohtusse 30 päeva jooksul selle teatavakstegemisest arvates (Halduskohtumenetluse seadustik § 9 lg 1).

Peeter Tammistu